

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Handelsnamn:	Balsamterpentin
Kemiskt namn:	Terpentinolja, vegetabiliska terpen, balsamterpentin.
EG-nummer:	232-350-7
Användningsområden:	Lösningsmedel
Leverantör:	Claessons Trätjära AB
Adress:	Järnmalmsgatan 5
Postnr./Ort	417 07 Göteborg
E-mail:	info@claessons.com
Telefon:	031-7114287
Telefax:	031-7110494
Nödtelefon:	Giftinformationscentralen 08 - 33 12 31
Kontaktperson:	Staffan Claesson

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering enligt förordningen (EG) Nr. 1272/2008

Flam. Liq. 3; H226
Acute tox. 4; H302
Asp. tox 1; H304
Acute tox. 4; H312
Skin Irrit. 2; H315
Skin Sens. 1; H317
Eye Irrit. 2; H319
Acute tox. 4; H332
Aquatic Chronic 2; H411

2.2 Märkning enligt förordningen (EG) Nr. 1272/2008

Faropiktogram:

Signalord: FARA

Innehåller:	Terpentinolja.
--------------------	----------------

Faroangivelser

H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H302	Skadligt vid förtäring.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H312	Skadligt vid hudkontakt.

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

H332	Skadligt vid inandning.
H315	Irriterar huden.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Skyddsangivelser

P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
P102	Förvaras oåtkomligt för barn.
P103	Läs etiketten före användning.
P210	Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden.
P280	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P301 + P310	VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P331	P331 Framkalla INTE kräkning.
P302 + P352	VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.
P305+P351+P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P273	Undvik utsläpp till miljön
P501	Innehållet/behållaren lämnas till godkänd destruktionsanläggning som farligt avfall.

2.3 Riskupplysningar för människor och miljön

Hälsa: Hälsosafarligt ämne.

Brand- och explosion: Lagras som brandfarlig vätska klass 2b.

Miljö: Miljöfarligt ämne. Undvik utsläpp till vatten eller avlopp.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Substans

Nr	Ämnesnamn	EG-nummer	CAS-nummer	REACH-reg. -nummer	Koncentration vikt-(%)	CLP-klassificering
1	Terpentinolja	232-350-7	8006-64-2	--	100	Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H302 Asp. tox 1; H304 Acute tox. 4; H312 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Eye Irrit. 2; H319 Acute tox. 4; H332 Aquatic Chronic 2; H411

Faroangivelsernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Frisk luft och vila. Eventuell andningshjälp. Kontakta läkare om besvär kvarstår. Frisk luft och vila. Eventuell andningshjälp. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Hudkontakt: Tag genast av förorenade kläder. Tvätta huden noggrant med tvål och vatten.

Ögonkontakt: Håll ögonlocken brett isär. Skölj ögat med vatten i minst 5 minuter. Kontakta läkare om irritation kvarstår.

Förtäring: Skölj munnen med vatten. Ge om möjligt ett par glas mjölk eller vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla ej kräkning. Till sjukhus om kraftig hosta eller kräkning inträffat eller om mer än en obetydlig mängd svalts.

4.2 De viktigaste akuta och fördröjda symptomen och effekterna

Inandning: Skadligt vid inandning. kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, yrsel, huvudvärk och trötthet samt illamående. Vid höga halter hjärtklappning, risk för njurpåverkan (äggvita i urinen) och blåskatarr med sveda vid urinering samt medvetlöshet.

Hudkontakt: Skadligt hudkontakt. Irriterar huden. Kan orsaka allergisk hudreaktion. Avfettar huden, vilket kan ge hudsprickor och rodnad. Långvarig och upprepad kontakt kan orsaka eksem. Ämnet tas upp genom huden och kan vid omfattande hudkontakt ge liknande besvär som vid inandning.

Ögonkontakt: Orsakar allvarlig ögonirritation.

Förtäring Skadligt förtäring. Kan ge illamående, kräkningar, diarré, och andningsbesvär. Redan små mängder av produkten kan orsaka kemisk lunginflammation om den i samband med förtäring eller kräkning dras ned i lungorna. Kemisk lunginflammation kan uppkomma inom ett dygn och kan medföra livsfara.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Risk för aspiration med kemisk lunginflammation som följd. Risk för hjärtarytmi. Ge ej adrenalin, efedrin eller liknande. Ökar hjärtats känslighet för katekolaminer.

5. BRANDSKYDDSÅTGÄRDER

Lämpliga släckmedel: Pulver, koldioxid eller skum

Olämpliga släckmedel: Använd ej direkt vattenstråle

Brand- och explosionsrisker: Brandfarlig vätska och ånga. Ångor kan bilda explosionsfarlig blandning med luft. Kläder som blivit förorenade med ämnet utgör brandrisk.

Brandbekämpning: Behållare i närheten av brand flyttas och/eller kyls med vatten.

Personlig skyddsutrustning: Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.

Information: Vid brand bildas tjock rök innehållande bland annat kolmonoxid och koldioxid. Kyl behållare som är utsatt för eld med vatten tills elden är släckt. Låt ej släckvatten eller spill rinna ut i avloppet.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTIGA UTSLÄPP

Personliga skyddsåtgärder: Sörj för god luftväxling. Undvik inandning av ångor. Använd skyddsutrustning som framgår under punkt 8. Undvik kontakt med antändningskällor samt bildning av statisk elektricitet.

Miljöskyddsåtgärder: Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation. Om detta inte är möjligt kontakta omedelbart polis och berörda myndigheter.

Saneringsmetoder: Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert absorptionsmedel och samlar upp. Uppsamlat material läggs i förslutbara behållare. Rengör området med lämpligt rengöringsmedel, använd inte lösningsmedel. Uppsamlat material är

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

farligt avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering: Undvik kontakt med huden och ögonen samt inandning av ånga. Undvik kontakt med antändningskällor samt bildning av statisk elektricitet.

Lagring: Lagras som brandfarlig vätska klass 2b. Förvaras i en väl tillsluten originalförpackning på en sval och välventilerad plats

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

Begränsning av exponering: Undvik kontakt med huden och ögonen samt inandning av sprutdimma. Se till att det finns tillräcklig ventilation på platsen. Vid behov använd mekanisk ventilation eller punktutsug. Åt inte, drick inte eller rök inte under hanteringen. Tvätta alltid händerna före paus och vid arbetspassets slut.

Hygieniska gränsvärden:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
Terpentinolja	8006-64-2	8 h	25	150	1990	H, S
Terpentinolja	8006-64-2	15 min	50	300	1990	H, S

H = Ämnet kan lätt upptas genom huden. S = Ämnet är sensibiliserande.

Andningsskydd: Vid risk för inandning använd andningsskydd med gasfilter typ A
Ögonskydd: Använd tättslutande skyddsglasögon.
Handskydd: Använd skyddshandskar av t ex butylgummi eller neopren.
Hudskydd: Använd lämpliga skyddskläder.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Varubeskrivning: Flyktig vätska med karakteristisk lukt
Färg: Färglös
Löslighet i vatten: 0,1 vikt-% vid 20°C
Smält-/stelningpunkt: Ca -50°C
Kokpunkt: 150-180°C
Flampunkt: 35°C
Självantändningstemperatur: 220-250°C
Explosionsgränser: 0,8-6 %
Ångtryck: 0,67 kPa
Densitet: Ca 0,860 g/cm³

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Reaktivitet: Ej reaktiv.
Stabilitet: Stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
Förhållande som skall undvikas: Hygroskopisk produkt, undvik kontakt med vatten samt fuktiga miljöer.
Reagerar med: Träterpentin kan reagera med kraftiga oxidationsmedel som Ca(OCl)₂, Cl₂, CrO₃, Cr(OCl)₂ och med reagenser som SnCl₄, hexaklormelamin och triklormelamin.
Farliga sönderdelningsprodukter: Kolmonoxid och koldioxid.

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1.1 Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Skadligt vid hudkontakt. Skadligt vid inhalation. Skadligt vid förtäring.

11.1.2 Akut toxicitet för terpentinolja

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	1.400 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	> 5.000 mg/kg	kanin		
LC50, inhalation	14 mg/l	råtta	4 h	

11.1.3 Irritation

Bedömning av irriterande effekter:

Irriterar huden. Orsakar allvarlig ögonirritation.

Experimentella/beräknade data:

Frätande eller irriterande på huden kanin: Irriterande.

Allvarliga ögonskador eller ögonirritation kanin: Orsakar allvarlig ögonirritation.

11.2 Potentiella akuta effekter

Inandning: Skadligt vid inandning. Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, yrsel, huvudvärk och trötthet samt illamående. Vid höga halter hjärtklappning, risk för njurpåverkan (äggvita i urinen) och blåskatarr med sveda vid urinering samt medvetslöshet.

Hudkontakt: Skadligt hudkontakt. Irriterar huden. Avfettar huden, vilket kan ge hudsprickor och rodnad. Långvarig och upprepad kontakt kan orsaka eksem. Ämnet tas upp genom huden och kan vid omfattande hudkontakt ge liknande besvär som vid inandning.

Ögonkontakt: Orsakar allvarlig ögonirritation.

Förtäring Skadligt förtäring. Kan ge illamående, kräkningar, diarré, och andningsbesvär. Redan små mängder av produkten kan orsaka kemisk lunginflammation om den i samband med förtäring eller kräkning dras ned i lungorna. Kemisk lunginflammation kan uppkomma inom ett dygn och kan medföra livsfara.

11.3 Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:

Produkten kan orsaka allergisk hudreaktion.

11.4.1 Mutagenitet i könsceller

Bedömning mutagenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som mutagena.

11.4.2 Carcinogenitet

Bedömning carcinogenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som carcinogena

11.4.3 Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som reproduktionstoxiska.

11.4.4 Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som teratogena.

11.5.1 Specifik organtoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:

Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte förväntad.

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

11.5.2 Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organotoxicitet (upprepad exponering)

Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte att förvänta.

11.6 Fara vid aspiration

Redan små mängder av produkten kan orsaka kemisk lunginflammation om den i samband med förtäring eller kräkning dras ned i lungorna. Kemisk lunginflammation kan uppkomma inom ett dygn och kan medföra livsfara.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Akut toxicitet i vattenmiljön för terpentinolja

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid (h)	Art
Fisk LC50	29	OECD 203	96	Danio rerio (zebrafisk)
Daphnia EC50	6	OECD 202	48	Daphnia magna
Alg IC50	17	OECD 201	72	Desmodesmus subspicatus (grönalg)

Biologiskt lättnedbrytbar enligt OECD 301F (28-dagars test ger 71 % nedbrytning). Tio dagars kriteriet är dock inte uppfyllt. Log Pow = 4,12. Ämnet förväntas vara bioackumulerande.

Slutsats: Produkten är giftig för vattenlevande organismer.

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Produkten är ej biologiskt lättnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumulering förväntas.

12.4 Abiotisk nedbrytbarhet

Ej tillgängligt.

12.5 Rörlighet i jord

Produkten är inte vattenlöslig. Binder till jordpartiklar. Viss rörlighet i jord förväntas.

12.6 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.7 Andra skadliga effekter

Inga kända.

12.8 Slutsats

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

13. AVFALLSHANTERING

Rester, spill och ej rengjort tomemballage är farligt avfall.

Destrueras på godkänd destruktionsanläggning genom förbränning.

Föreslagna EWC-koder

EWC: 08 01 11* Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

EWC: 15 01 10* Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten klassad som farligt gods: Ja Nej Ej bedömt

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	1299	Ej tillämplig i Sverige	1299	1299
14.2 Officiell transportbenämning	Terpentinolja	--	Turpentine	Turpentine
14.3 Transportklass(er)	3	--	3	3
14.4 Förpackningsgrupp	III	--	III	III
14.5 Miljöfaror	Ja	--	Marine Pollutant	Yes
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga	--	None	None
Ytterligare information	Tunnelrestriktioner: (D/E) Faronummer: 30	--	EmS: F-E, S-D	None

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008 finns under avsnitt 2. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Krävs ej
Användningsbegränsning	Inga
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga ozonnedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationell lagstiftning	AFS 2011:18 – Hygieniska gränsvärden. SFS 2011:927 – Avfallsförordningen. Lagras som brandfarlig vätska klass 2b.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Tillverkaren har gjort en preregistrering av ämnet i REACH-databasen.

16. ANNAN INFORMATION

Säkerhetsdatablad framtaget av Staffan Claesson, Claessons Trätjära AB.

Säkerhetsdatablad upprättat första gången 2004-09-17

LISTA ÖVER FAROANGIVELSER NÄMND UNDER AVSNITT 2 och 3

Nr.	Text
-----	------

SÄKERHETS DATABLAD

Omarbetat: 2016-01-15

Version 3.1

Ersätter: 2015-05-28

Balsamterpentin

H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H332	Skadligt vid inandning.
H312	Skadligt vid hudkontakt.
H302	Skadligt vid förtäring.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar i avsnitt
2.0	2010-12-01	Staffan Claesson	Säkerhetsdatabladet ändrat till REACH II format
3.0	2015-05-28	Staffan Claesson	1, 2, 3, 11, 12, 13, 14 och 15